

25.78x32.51	1	1	עמוד	1	15/03/2018	62712208-8
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330						

המדינה מפרה את פסיקת בג"ץ להגדיל את השטח לאסירים

יהושע (ג'וש) בריינר

המדינה מפרה מאז יום שלישי את פסיקת בג"ץ המורה לה לספק לכל אסיר שטח מחיה של שלוש ש"מ לפני כשבועיים ביקשה המדינה לדחות את יישום ההחלטה מכיוון שלא תוכל לעמוד ביעד

שנקבע, אך בג"ץ טרם מסר את החלטתו ועל כן פסיקתו בתוקף. המדינה ביקשה ליישם את פסק הדין כך ששטח המחיה הסופי שנקבע בו, 4.5 מ"ר עבור כל אסיר, ייושם עד שנת 2027. "כולם בכלל מדברים על ההחלטה של בג"ץ. זה שהמדינה לא

מקיימת את ההחלטה זה חוסר אונים, אבל לצערי זה לא חוסר האונים הראשון שיש לך כשאתה לא אדם חופשי", אמר אברהם (שם בדוי), אסיר בכלא בדרום שני שפט ל-20 חודשי מאסר בגין עבירות אלימות. "אני חי פה בצפיפות שקשה להאמין, זה ג'ונגל. כשאתה

בפנים, אתה רק יכול לקוות שבאמת יקיימו את פסק הדין, זה כל מה שנותר לך, תקווה". בעקבות הפרת הפסיקה, כמה אסירים מתכננים להגיש תביעות אורחיות נגד שירות בתי הסוהר על הפגיעה בכוונותיהם, ואחרים צפויים לעתור לבית המשפט

ולדרוש להשתחרר ממאסר. "נכון שטעינו בדרך, נכון שעשינו דברים שבמחשבה שנייה לא היינו אמורים לעשות, אבל אנחנו לא חיות. מגיע לנו כבוד מינימלי של בני אדם ויחס הוגן. אלה לא תנאים", אמר אברהם. המשך בעמוד 6

המדינה מפרה את פסיקת בג"ץ להגדלת שטחי המחיה לאסירים

המועד שהקציב בית המשפט להגדלת השטח לכל אסיר לשלושה מ"ר פקע שלשום וכמה אסירים מתכננים להגיש תביעות בנושא. אסיר בדרום: נכון שטעינו בדרך, אבל אנחנו לא חיות

שלושה לא יכולים להיות בן אדם אתה רוצה לאכול אתה צריך לצאת החוצה. אני ישן על מיטה שהיא קרובה לטלוויזיה, ובי גלל שאין מקום המסך בתוך הפרצוף שלי הארונות תלויים באווירה אחרת, אם היו על הרצפה, כבר לא היה בכלל מקום לזון. עשיתי טיפוסיות בחיים, אבל גם אני בן אדם, גם לי מגיע לחיות נורמליים. כולם פה מדברים על הבג"ץ. אני מקווה בעזרת השם שיעזרו לנו עם זה, רק שיעזרו לנו. אסיר אחר, ששהה בכלא אילון, תיאר באחד האגפים בו תנאים בלתי אנושיים. "חדר של שלושה מטר על שלוש ששה מטר עם ארבעה אסירים בחדר, פלוס שירותים בול פגיעה". עם החלטת המדינה לדחות את יישום ההחלטה ל-2027, היא תנקוט כמה צעדים שישפרו את שטח המחיה לאסירים, בהם בניית אגפים חדשים והרחבת התקופה שבה ניתן להמיר מאסר לעבודות שירות משישה לתשעה חודשים. בג"ץ הורה למדינה בתחילת השבוע להשיב מדוע לא תוכל לעמוד ביעד, ובתגובה היא פירטה את הפעולות המתוכננות על

המשך מעמוד 1
אברהם תיאר בייאוש את התנאים שבהם הוא חי בתאו. "עד לא מזמן הייתי בתא עם עוד ארבעה אנשים, בחדר של אולי סך הכל חמישה מ"ר", אמר לעורכת דין נואר סער, שהעבירה את דבריו ל"הארץ". "זה חדר באגף סגור, ככה שרוב היום אתה בתא. צפוף מאוד, קשה לחיות ככה. אי אפשר להכניס כיסאות או שולחן. אם אני רוצה לאכול אני אוכל במיטה, ואפילו לא במיטה שלי, כי אני ישן בקומה העליונה. אין מרחב, אין ספייס. ארבעתנו תקועים אחד בשני. יש לך ארון קטן אבל אתה צריך להחליט מה לשים בו – או את הציוד של הקנטינה או את הבגדים. אז אתה שם את הציוד של הקנטינה, אחרת יגנבו לך אותה, והבגדים נותרים בתיק". גם אפי (שם בדוי) נשפט לבית דין שנתיים מאסר על עבירות מרמה בכלא אחר בדרום. "אנחנו חמישה אנשים בחדר מה זה קטן, כמו תא לחץ, קשה להסביר את זה", אמר לסנגורית שלו. "יש פה אולי 2.5 מ"ר לכל אסיר. מיטת קומותיים ועוד מיטה אחת. זה חדר שאפילו

אסירים בכלא מעשיהו, ב-2014. המדינה תנקוט כמה צעדים שישפרו את שטח המחיה לאסירים צילום: דודו בכר

מנת לעמוד בפסק הדין. "יודגש כי פעולות של בינוי או שיפוץ מתקני כליאה אינן יכולים להתכנס ללוחות הזמנים שקבע בית המשפט הנכבד, הן באשר לאבן הדרך הראשונה של שלושה מ"ר תוך תשעה חודשים והן באשר לאבן הדרך השנייה של 4.5 מ"ר תוך 18 חודשים. לאור זאת, ובעיקר לנוכח הפגיעה הקשה לציבור הטימונה באפשרות של שחרור המוני

2018, יהיה צורך לשחרר 6,000 אסירים – כשליש מהם אסירים ביטחוניים. שפירוט: אמרה כי "שירות בתי הסוהר מפר החלטות שיפוריות כדבר שבשגרה, והמטריד הוא שהפרתם את פסק דינו של בג"ץ היתה צפויה. יישום פסק הדין לעניין הפחתת הצפיפות בבתי הסוהר לא יכול לבוא רק מבניית בתי סוהר נוספים. אסירים הראויים לכך, צריך להקל עליהם את האפשרות לשחרור מוקדם במסגרת ועדות השחרוריים. השופט בדימוס אליקים רובינשטיין שפסק בעתירה ביוני, מתח ביקורת על בקשת החחייה של המדינה. "בהצעת המדינה יש הרבה דברים טובים אבל כל אדם מבין שיש בעיה בלוח זמנים של 2027", אמר בכנס שבי"ס שנערך אתמול באוניברסיטת בר אילן. רובינשטיין הוסיף כי "לא כל העצורים והאסירים הם האנסים הכי גדולים. יש גם הרבה אחרים בתחום הצווארון הלבן, כאלה שלא חייבים להימצא מאחורי החומות. האם יכול להיות שבמדינת ישראל, שהיא מדינת היי-טק ומקדמת מצוינות, 40% מהאסירים

היו בתנאים של פחות משלושה מ"ר? אנחנו ב-OECD, אנחנו לא יכולים להרשות את זה לעצמנו". רובינשטיין התייחס בדבריו לביקורת שנשמעה לאחר מעצרו של החשודים בפרשה 4,000, שלפיה מקורביו של ראש הממשלה בנימין נתניהו הוחזקו בתנאים קשים. "צורם שמדברים על תנאי המאסר רק כאשר נעצר מקורב לכביר כזה או אחר", אמר. "המדינה פשוט מתעלמת מפסק דינו של בג"ץ", אמרה יושבת הראש של ועדת שבי"ס של לשכת עורכי הדין, עו"ד רותם טובול. לדבריה, "לא יהיה מנוס מלפנות לבית המשפט על מנת שיוורה על שחרורם של אסירים שנמצאים בתנאים לא ראויים שלא עומדים בהחלטת בג"ץ".

המדינה מתעלמת מיישום הפעימה הראשונה של פסק הדין, אמרה ד"ר סיגל שהב מהקליניקה קות המשפטיות במרכז האקדמי למשפט ולעסקים, שהיתה אחת מעורכות הדין שהגישו את העתירה. "לא ניתן להפריז בחשיבות פעימה זו, שכן היא מהווה מינימום הכרחי, אשר מתחתיו מדובר בכירור בהחזקה המהווה ענישה

אכזרית ואף עינויים. מדובר בפגיעה קשה בזכות לקיום אנושי מינימלי בכבד, לגביה נקבע שהיא ערעור בליבת כבוד האדם", הסבירה. בכנס כבר אילן הוצג מחקר של ראש מחלקת ביקורת בשב"ס, גונדר משנה דניאל חי עזרא, ששימש מפקד כלא חרמון. הנתונים שהציג מראים כי מספר המעצרים שערכה המשטרה עלה במשך השנים, על אף שהפשיעה פחתה. הוא הוסיף כי הפתרון לבטיחות שטח המחיה לאסירים אינו הקמת אגפים חדשים. "אם נבנה מתקני כליאה חדשים, הם יהיו מלאים", אמר. משב"ס נמסר: "בישראל 32 מתקני כליאה ובהם קרוב ל-18 אלף כלואים. במהלך שנה יש כ-50 אלף קליטות חדשות של כלואים במתקני שב"ס. הגיל הממוצע של המתקנים הוא 68 ויש בהם מבנים עתיקים שלא נבנו עדו לשמש מתקני כליאה. ללא הקצאת משאבים על ידי המדינה שב"ס לא יכול לשמור על מצב נאות של המבנים ובוודאי שלא להרחיב את שטח המחיה".

יהושע (ג'וש) בריינר